

Q&A Online informatiesessies DUMAVA 2026

Veranderingen DUMAVA 2026

Wat zijn de grootste veranderingen binnen de DUMAVA-regeling van 2026?

In 2026 wordt de regeling toegankelijker voor kleinere organisaties. Dit zijn de 3 belangrijkste veranderingen:

- Het minimale subsidiebedrag gaat omlaag van € 5.000 naar € 2.500.
- U mag per maatregel maximaal 100% van de totale kosten aan subsidie ontvangen. In 2025 was dat nog maximaal 50%. U mag DUMAVA combineren met andere subsidies voor dezelfde maatregelen. Dit kan alleen met subsidies die niet van de Rijksoverheid zijn, zoals gemeentelijke subsidies. Bovenlokale ondernemingen mogen geen subsidies combineren. U leest meer over bovenlokale ondernemingen op onze [voorwaardenpagina](#).
- U mag vaker dan 2 keer subsidie aanvragen voor losse maatregelen. Heeft u al eerder subsidie aangevraagd voor losse maatregelen? Dan kunt u in 2026 opnieuw een aanvraag doen als uw vorige aanvraag is ingetrokken, afgewezen of vastgesteld.

U leest alle voorgenomen wijzigingen op [onze website](#).

Welke nieuwe organisaties kunnen DUMAVA aanvragen vanaf 2026?

Vanaf 2026 kunnen ook openbare lichamen die zijn opgericht door gemeenten, provincies of waterschappen, DUMAVA aanvragen.

DUMAVA aanvragen

Voor welke maatregelen kan ik subsidie aanvragen?

U krijgt subsidie voor de maatregelen op de [maatregelenlijst](#). Daar staan ook de technische eisen waaraan de maatregel moet voldoen.

Let op: dit is de maatregelenlijst van 2025. De maatregelenlijst van 2026 wordt samen met de Staatscourant gepubliceerd. We verwachten geen wijzigingen in de maatregelen, maar mogelijk wel in de technische eisen.

Voor welke kosten kan ik nog meer DUMAVA aanvragen?

U krijgt ook subsidie voor het energieadvies of maatwerkadvies en de projectkosten. U krijgt alleen subsidie voor projectkosten die nodig zijn om te verduurzamen en de maatregel uit te voeren.

Onder projectkosten vallen de kosten van ontwerp, onderzoeken voor de vergunningen, bouw materiaal, bouw materieel, gebouwgebonden installaties, projectmanagement en arbeid. Ook kosten voor indexerings-, sloop- en lood- en asbestverwijdering mag u onder projectkosten rekenen. Ook maatregelen die netcongestie verminderen kunnen in aanmerking komen.

Voor welke kosten krijg ik geen subsidie?

U krijgt geen subsidie voor kosten die geen onderdeel zijn van de verduurzaming, zoals parkeerkosten. Ook kosten voor de (esthetische) afwerking, bijvoorbeeld vloertegels, een keukenblok of sanitaire meubels komen niet in aanmerking. U krijgt ook geen subsidie voor uitbreidingen, zoals een aanbouw of dakkapellen.

Kan ik de projectkosten die ik heb opgegeven later nog verhogen?

Nee, u kunt de projectkosten na het besluit over uw aanvraag niet meer verhogen als blijkt dat de kosten toch hoger zijn. Wij stellen de DUMAVA-budgetten namelijk per jaar vast en kunnen dit niet verhogen. Daarom is het belangrijk dat u vooraf een goede inschatting maakt van de werkzaamheden en de kosten.

Alleen de eigenaar van het gebouw kan DUMAVA aanvragen. Wanneer is mijn organisatie eigenaar?

Een organisatie is eigenaar wanneer deze recht van eigendom, economische eigendom, opstal of erfpacht heeft van het pand. We kijken in het Kadaster en het Basisregistratie Adressen en Gebouwen register (BAG) om te bepalen wie eigenaar is.

Hoe vraag ik DUMAVA aan namens de eigenaar?

Bent u niet de eigenaar van het gebouw, maar vraagt u aan namens de eigenaar? Zorg dan dat u gemachtigd bent als intermediair. Hiervoor vraagt u een aparte machtiging aan via [Mijn RVO](#).

Verduurzamingsadvies

Welk verduurzamingsadvies lever ik in bij de aanvraag?

Het is verplicht dat u vóór de aanvraag een verduurzamingsadvies laat opstellen door een energieadviseur. Hierin staan de verduurzamingsmaatregelen die u gaat uitvoeren en wat dit oplevert.

Vraagt u aan voor maximaal 3 losse maatregelen? Dan heeft u een energieadvies nodig. Vraagt u aan voor een integraal verduurzamingsproject? Dan levert u een maatwerkadvies in bij de aanvraag. Een maatwerkadvies moet u laten samenstellen en registreren door een gecertificeerde adviseur volgens de BRL9500-MWA-U.

Op de [pagina met de voorwaarden](#) leest u waar het verduurzamingsadvies aan moet voldoen.

Mag ik ook een portefeulleroutekaart gebruiken als verduurzamingsadvies?

Ja, een portefeulleroutekaart mag u gebruiken als energieadvies als de routekaart voldoet aan de voorwaarden uit bijlage 1 van de Staatscourant. Is dit niet zo? Vul uw routekaart dan aan met de missende informatie. Op de routekaart staat het gebouw waar u subsidie voor aanvraagt.

Een portefeulleroutekaart kunt u gebruiken bij uw aanvraag voor een integraal verduurzamingsproject als deze aan de volgende 3 voorwaarden voldoet:

- De directie of management maakt de routekaart.
- In de routekaart staan ten minste 20 gebouwen.
- In de routekaart staat welk energielabel het gebouw krijgt na de verduurzaming. De energieadviseur stelt het energielabel op volgens de BRL9500-U en zet dit in EP-Online. Dit is een databank waarin energielabels van gebouwen staan.

U krijgt geen subsidie voor het opstellen van de portefeulleroutekaart, omdat de routekaart ook verplicht kan zijn voor iets anders dan uw DUMAVA-aanvraag, bijvoorbeeld voor de informatieplicht of de energie-audit.

Netcongestie

Wat betekent netcongestie voor mijn aanvraag?

Een vol elektriciteitsnet (netcongestie) kan gevolgen hebben als u (grote) elektrische installaties wilt plaatsen, zoals warmtepompen of PV-installaties. U heeft dan vaak een zwaardere elektriciteitsaansluiting nodig.

Bij DUMAVA moet u uw project uitvoeren binnen 24 tot 36 maanden na toekenning van de subsidie. Een nieuwe of zwaardere aansluiting kan langer duren. Hierdoor kan het zijn dat uw project niet op tijd af is. Controleer daarom op tijd of u een zwaardere aansluiting nodig heeft. Laat een vermogensberekening of analyse van uw energieverbruik maken. Zo weet u of uw huidige aansluitvermogen voldoende is.

Is een zwaardere aansluiting nodig? Vraag die zo vroeg mogelijk aan bij uw netbeheerder. Kijk ook of u maatregelen kunt nemen die het elektriciteitsnet minder belasten of die netcongestie juist verlichten.

Haalt u de uitvoeringstermijn van 36 maanden niet? Dan kunt u hiervoor één keer uitstel aanvragen van 12 maanden.

Voor welke maatregelen die het elektriciteitsnet minder belasten of netcongestie beperken, krijg ik subsidie?

Maatregelen die geen of minder elektriciteit verbruiken, zijn bijvoorbeeld het isoleren van de gebouwschil of het vervangen van ramen. Of pak het verwarmingssysteem aan, zodat u op een later moment snel kunt omschakelen naar een warmtepomp.

U kunt ook subsidie aanvragen voor maatregelen die de gevolgen van netcongestie beperken. Bijvoorbeeld batterijen en thermische opslagvaten. U krijgt ook subsidie voor regeltechniek. De regeltechniek moet wel onderdeel zijn van een andere maatregel, zoals een PV-installatie met batterijen.

Voor gemeenten

Welk verduurzamingsadvies heb ik nodig voor monumenten?

Vraagt u DUMAVA aan voor losse maatregelen? Dan is een energieadvies genoeg. Wilt u het monument integraal verduurzamen? Dan is een Duurzaam Monumenten Maatwerkadvies of een Maatwerkadvies nodig. U kiest welk advies bij uw project past.

Hoe bereid ik een DUMAVA-aanvraag het beste voor als gemeente?

Deze 5 tips van andere gemeenten helpen u bij de voorbereiding van uw aanvraag:

1. Een energieadvies geeft een eerste denkrichting, maar spreek daarna ook goed af met de uitvoerende partijen of bouwadviseurs wat nodig is om de maatregelen uit te voeren. Zij geven inzicht in de werkzaamheden en kosten. Voor veel kosten die nodig zijn voor de werkzaamheden kunt u subsidie aanvragen.
2. Zorg dat alle betrokken partijen zoals de gebruiker van het gebouw (bijvoorbeeld de school of sportvereniging), uitvoerders en het (gemeente)bestuur het eens zijn over de plannen, het budget en de mogelijkheden. Als het project nog langs verschillende lagen voor besluitvorming moet, dan blijft er minder tijd over voor de uitvoering zelf.
3. Geef bij de aannemer, leveranciers en bouwadviseurs aan dat u gebruik wilt maken van de DUMAVA-regeling. Leveranciers hebben vaak een overzicht van installaties die voldoen aan de voorwaarden. Aannemers of bouwadviseurs kunnen het bouwproces afstemmen op de technische eisen van de regeling.
4. Zoekt u betrouwbare partners? Vraag rond binnen uw netwerk. In de bouwsector geven ze vaak via-via aanbevelingen.
5. Werkt u met een gebouwenportefeuille en weet u niet met welk gebouw u moet beginnen? Begin dan bij de gebouwen waar de plannen al verder gevorderd zijn. Zet het eerste project op als een leerproces voor de rest. Heeft u meer vertrouwen gekregen in uw aanpak? Breid dan uit. Een aanvraag voor uw hele portefeuille is vaak niet zinvol. De kans is klein dat uw organisatie alles tegelijk kan aanpakken. Dit geldt ook voor de uitvoerende partijen.

Voor sportverenigingen

Wat is het verschil tussen de BOSA en DUMAVA?

Bij DUMAVA:

- Krijgt u alleen subsidie als u bestaande gebouwen verduurzaamt en niet voor nieuwbouw;
- Moet het vastgoed in eigendom zijn;
- Vraagt u aan voordat u begint met verduurzamen;
- Sluit u pas na de aanvraag een contract af en begint u met de werkzaamheden;
- Is een verduurzamingsadvies verplicht.

Kan ik DUMAVA aanvragen voor sportveldverlichting?

Ja, sportveldverlichting staat op de DUMAVA maatregelenlijst. Dat betekent dat u hiervoor als losse maatregel 20% DUMAVA subsidie kunt aanvragen.

Valt uw gebouw onder de Energiebesparingsplicht en verdient de sportveldverlichting zich binnen 5 jaar terug? Dan is de maatregel verplicht en krijgt u hier geen subsidie voor.

Krijg ik subsidie als ik bestaand vastgoed uitbreid met nieuwe delen, zoals extra kleedkamers?

Nee, DUMAVA is alleen voor bestaand maatschappelijk vastgoed. U krijgt geen subsidie voor nieuwbouw of sloop-nieuwbouw. Verduurzaamt u bestaand vastgoed én breidt u dit uit met nieuwe delen? Dan krijgt u alleen subsidie voor de verduurzaming van het bestaande deel. De kosten van de nieuwbouw neemt u niet mee in de aanvraag.